

עמ"ת 33511/10/15 - מדינת ישראל נגד ע.ת

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 15-10-33511 מדינת ישראל נ' ת (עוצר)

בפני כבוד השופטת תמר נאות פרוי

העוררת מדינת ישראל

נגד המשיב

ע.ת (עוצר)

החלטה

בפני עורך על החלטת ביהם"ש השלום בחדרה (כב' השופטת הבכירה פניה ארגן) מיום 18.10.15 אשר ניתנה בעמ"ת 38049-08-15

השתלשות האירועים בכל הנוגע לעורך ארוכה ועל מנת שלא להאריך יתר על המידה עשה מאמץ לкрат עד כמה שאפשר את סקירת הנתונים.

בתאריך 19.8.15, הוגש נגד המשיב כתב אישום ובו מיוחסות לו שתי עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת לחבלה של ממש ועבירות אינומים כלפי הזוג. על פי פרק העובדות שבכתב האישום, ביום 16.8.15 בשעות הערב, ביקש המשיב מהמתלוננת (בת זוגתו מזה שנים ואם שני ילדים), לקחת אותה לבית החולים, שכן כאבת לו היד. המתלוננת מסרה לו כי עליו להתרחץ לפני שהם פונים לבית החולים וכן היה. לאחר צאתו מהמקלחת, התקרבה המשיב אל המתלוננת בניסיון לחבקה, אך היא סירבה לשתחף אליו פעולה ובמענה אמר לה "תעופי מפה". המתלוננת אמרה למשיב שהוא זה אשר צריך לצאת אז - כפי שנטען בסעיף 4 בכתב האישום - המשיב דחף אותה ואמר לה שהיא "סמרטוט" ושהוא "לא רוצה אותך". בהמשך, שוחחה המתלוננת עם חברה ואמרה למציב שהיא מתכוונת לעזוב את הבית ולעבור ולהתגורר עם אביה. המשיב אמר לה שם היא עוזבת את הבית, היא לא תיקח אותה את הילדים הקטנים של בני הזוג וכשאמרה לו שכוכונתה להשכיר את הדירה המשותפת, משך אותה המשיב בשערותיה, הפיל אותה לרצפה, בועט בה בראשה ונתן לה אגרופים בפניהם. כתוצאה לכך, נגרמו לה חבלות משמעותית. בכתב האישום נטען בנוסף כי באותה נסיבות המשיב אף איים על המתלוננת באומרו "אם תצא עם חברות, ארכח אותה, אני נשבע שאני יהרוג אותה".

אירוע נוסף שאליו מתייחס כתב האישום התרחש, כך נטען, כשלושה שבועות לפני האירוע המתואר מעלה, כאשר המתלוננת, המשיב וחברה נוספת נסעו למועדון בתל אביב. כאשר הגיעו למקום, אמרה המתלוננת שהיא לא מעוניינת להיכנס למועדון, אך אז המשיב הפגין כלפי אלימות, משך אותה בשערותיה, היכה בה, בועט בה וחבט בה באגרופיו, כאשר אף במקרה זה נגרמו לה חבלות משמעותיות כגון סימן כחול סביב העין.

عقب האמור, כפי שצוין מעלה, כתב האישום כולל שתי עבירות של תקיפה הגורמת לחבלה של ממש ואיומים.

בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה גם בקשה למעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים.

בפתח הדיון הוצהר, כי יש הסכמה בדבר קיומן של ראיות לכואורה לצורכי היליכי המעצר, אם כי קיימת טענה בדבר עצמת הראיות לגבי חלק מהרכיבים המתוארים בכתב האישום ובמיוחד לגבי עצמת האלים הנטענת שהופעלה כלפי המתלוונת.

עוד הוסכם, מטבע הדברים, כי קיימת גם עילית מעצר בנסיבות - ויחד עם זאת ביקש הנאשם לשקל חלופת מעצר.

כבר השופטת קמא, בהחלטה מיום 25.8.15, קבעה כי קיימות ראיות לכואורה, כי קיימתUILת מעצר (הן בשל מסוכנות והן בשל חשש משימוש מהלכי חקירה) - ויחד עם זאת לא ניתן לשולח לחלוון את האפשרות לאתר חלופת מעצר אשר תאין את המסוכנות, ולמצער - יתכן ויש מקום להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני. בהתאם, הורתה כב' השופטת קמא על הכנות תסקיר של שירות המבחן וקבעה כי עד לקיום דיון משלים לאחר הגשת התסקיר, יוכל לשחות הנאשם במעצר בית מלא בקריות אתה, בפיקוח שתי המפקחות שהוצעו מטעמו (טור מתן הנחיות בדבר מגבלות בכל הנוגע לייצור קשר עם המתלוונת וערביות כספיות).

על החלטה ראשונה זו הוגש ערר אשר התברר במהלך הפגרה (עמ"ת 15-08-49432) בפני כב' השופט שרעבי. כב' השופט הורה על קבלת העරר באופן שהמשיב יישאר במעצר עד שיוגש התסקיר וכי דיון משלים יתקיים רק לאחר שיונחו הנטונים מטעם שירות המבחן למבוגרים, תוך מתן הנחיות בדבר מגבלות בכל הנוגע לדיווחה של החלופה.

התסקיר הוגש ביום 11.10.2015 - וסיומו הוא שאין המלצה לשחרור בחלופה של הנאשם הבית כי שוהצעה. אין התייחסות בתסקיר לאפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

דיון נוסף התקיים ביום 12.10.15 בbiham"ש קמא, לאחר שהוגש התסקיר. בהחלטה ראשונה באותו היום, קבעה כב' השופטת קמא כי סימני השאלה אשר היא עצמה העלתה לגבי החלופה (אשר חודדו בהחלטה של כב' השופט שרעבי) לא קיבלו מענה הולם בתסקיר, דהיינו שקיימים ספקות באשר ליכולתה של החלופה לאין את המסוכנות וכן הורתה על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים.

כמו דקוט לאחר מכן, כאשר הצדדים עוברים במשותף על התקיק, התברר כי לא בוצעה הקראה בתיק העיקרי (ונזכיר, כי כתב האישום הוגש ביום 19.8.15). או אז, ביקש הסניגור להורות על שחרורו המיידי של הנאשם לאור העובדה שהיא צריך לקיים הקראה בכל הנוגע לתיק העיקרי במשך 30 יום ממועד הגשת כתב האישום (על פי הוראות סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) תשנ"ו-1996 וסעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982). לטענתו, כיוון שכתב האישום הוגש ביום 19.8.15, צריך היה לקיים הקראה לכל המאוחר עד יום 19.9.15 והואיל וטרם בוצעה הקראה נקבע למועד שבו התקיים אותו דיון, 12.10.15, אזי שהמשיב נמצא במעצר בלתי חוקי כמעט חודש ימים.

לאחר שהועלטה טענה זו, התקיימה מיד הקראה "פורמלית" על ידי כב' השופטת קמא ובו אישר הסניגור שהנאשם

קיבל את כתב האישום וקרא אותו, גם שהוא מבקש לטעון טיעונים מפורטים בפני הרכב אשר ידון בתיק העיקרי. הצדדים טענו בקצירה בכל הנוגע לכך שלא בוצעה הקריאה עד אותה העת (עובדת אשר הפעילה את כולם, כך נראה) - ובתום הטיעונים, נתנה כב' השופטת את ההחלטה השנייה באותו היום, בה קבעה כי לאור הפגיעה בזכותו של המשיב עקב אי ביצוע הקריאה, יש לבצע איזון מחדש של האינטרסים והנתונים שאותם יש לשקל בכל הנוגע להליכי המעצר ולכן היא סבורה כי מן הראי להורות על מעצר בפקוח אלקטרוני (במקום המעצר במתќן כליאה - עליו הורטה בהחלטה הראשונה של אותו היום). בהתאם, קבעה כב' השופטת כי יש מקום לקיום דיון נוספת ביום 18.10.15 לאחר שתתקבל הודעה מנהלת האזוק האלקטרוני באשר לאפשרות להורות על מעצר בפקוח אלקטרוני.

ביום 18.10.15, התקיים אותו דיון משלים ועל שולחןbihm"ש הונחה הודעה של מנהלת הפקוח האלקטרוני לפיה ניתן להתקין אזוק בביטן של המפקחות אשר הוציאו מטעמו של המשיב. בשלב זה - השלים כב' השופטת קמא את ההחלטה והורטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני - תוך שהיא מנמקת מדוע מעצר בפיקוח אלקטרוני מהו מהנה הולם למקרא הנוכחי (כאשר מחד נקלים הנתונים בדבר רף המסתוכנות כפי שנזהה מבחינתה (ועל כך פורט בהחלטות הקודמות שלה) והנתונים לגבי המפקחות; ומנגד, נקלים הנתונים אשר בתסוקיר (אשר לא שלל לחלוtin את האפשרות להסתפק בחילופה) והנתונים בכל הנוגע למעצר הבלתי חוקי כפי שתואר לעלה).

על החלטה זו הוגש העරר הנוכחי.

המדינה, העוררת, טוענת כי גם התברר שבשל תקלת לא בוצעה הקריאה במועד, אז שאין בכך כדי להוות סיבה מספקת לשנות את עמדתה של כב' השופטת "מן הקצה אל הקצה" (לשונו הודעה העරר). לשיטת העוררת, שעה שבה החלטה הראשונה שניתנה ביום 12.10.15 נקבע חד משמעות שאו' אפשר להסתפק בחילופין מעצר הן בשל המסתוכנות והן בשל חוסר יכולתן של המפקחות להוות גורם בעל סמכות מבחינתו של המשיב; אז שלא ניתן להפוך את אותה קביעה בהחלטה השנייה שניתנה באותו היום, רק בשל שהתברר שלא בוצעה הקריאה. לטענת המדינה, למשיב לא נגרם כל נזק עקב כך שהקריאה בוצעה באחוריו של כמעט חדש, שכן הוא ידע מלביתו מהם האישומים כלפיו, קיבל לעיניו את כל חומר החקירה וזכותו (הדיוניות והמהותיות) לא נפגעו ובוודאי שלא ברמה שמצויה להורות על מעצר בפקוח אלקטרוני במקום על מעצר בפועל.

המשיב, מבקש לדחות את הערר. לטענתו, הפגיעה בזכותו ממשמעותית ולא בכדי קבע המחוקק את אשר קבע באשר לחובת ביצוע הקריאה, כאשר מבחינתו הויאל והוא שהה במעצר בלתי חוקי, יתרן ומן הראי היה להורות על שחרורו לפחות ללא כל תנאי. לגופה של ההחלטה, נטען כי היא סבירה בנסיבות של המקרא הנוכחי, לאור כך שהמשיב אינו מתכוון לפגוע במתלוננת, לאור סימני שאלה באשר לראיות בכל הנוגע לנתחים המדוייקים סביר שני האירועים הרלבנטיים, לאור כך שהמדובר בחילופין מרוחקת ממשמעותית ממוקם מגורייה של המתלוננת ולאחר האמצעים הננספים שיש בהם כדי לאין את המסתוכנות, דהיינו מעצר בפקוח אלקטרוני והפקדות כספיות.

לאחר שבדקתי את טיעוני הצדדים ולאחר לבטים, מצאתי שלא להתערב בהחלטה.

העובדת שהמשיב שהה במעצר בלתי חוקי במשך כחודש, אכן חייבת הייתה לקבל משקל ראוי במסגרת מכלול השיקולים. בכך הוא כי הפגם תוקן ע"י ביהם"ש קמא מידית לאחר שהתרברר שלא בוצעה הקראאה; וכןון הוא כי מהפרוטוקולים עולה שהמשיב ידע מה כולל כתוב האישום - הן בכלל הנוגע לפרטי האירועים שבפרק העובדות של כתוב האישום והן בנוגע לשני סעיפי האישום הרלבנטיים; ועם זאת - לא ניתן להתעלם מההבדל.

שני הצדדים מסכימים כי שאלת המשך מעצרו של מי שנמצא במעצר לא חוקי, תלואה בכמה גורמים כגון: האם מדובר בהתרשלות מצד המאשימה, האם הותרתו במעצר עולה כדי "התנהגות שערוריתית" לאור התנהלות המדינה, מהי מידת תום הלב של הנאשם עצמו והאם הוא תרם לכך שהמעצר אינו חוקי, מהו משך המעצר הלא חוקי, מהי מהות "האי חוקיות", האם הפגם תוקן בנסיבות ובallo נסיבות, וכਮובן שמעבר לכל זאת יש לשקל את שאר השיקולים הדרושים באשר לבחינת המעצר, דהיינו רף המסוכנות, האפשרות למצוא חלופה הולמת וכיוצא"ב נתונים חשובות לבחון ללא קשר לנตอน בדבר המעצר הלא חוקי (בש"פ 988/02 מ"י נ' פלוני (24.11.02); בש"פ 7829/10 טרמציא נ' מ"י (27.10.10); בש"פ 10/107847 מ"י נ' אדיב (28.10.10)).

יוער כבר עתה כי בשלוש החלטות המוזכרות לעלה (ובאסמכתאות המוזכרות בהן), המדובר היה בפגמים שנפלו בהליך הקראאה (בין אם ביצועה של הקראאה בפני מותב לא חוקי או ביצועה של הקראאה באיחור) - ובכל המקרים הקבועה הייתה שהמדובר בפגיעה אמיתי בזכותו של הנאשם וכי אין הדבר רק ב"תקלה טכנית"; ויחד עם זאת, בכל המקרים, התוצאה לא הייתה שחררו לאלטר של הנאשם אלא שנמצאו חלופות הולמות שמקיפות את האיזון המתחיב בכל אירוע ונסיבותיו.

באשר לנסיבות של המקרה הנוכחי - יש לזכור, כי כב' השופטת קמא, בשלב הראשון (עד באוגוסט), סברה כי ניתן להסתפק בחילופת מעצר עוד טרם הכנסת התסקירות; בשלב השני - לאחר שהוגש התסקירות קבעה כי יש להורות על מעצר עד תום ההליכים; ובשלב השלישי - הורתה על מעצר בפקוח אלקטרוני. משמע, שהנתונים במקרה זה גבוליים, חלקם אינם חדים משמעותם וחולקים דינאמיים.

בחינת מכלול הנתונים מאפשרת לשיטתי שלא להתערב בהחלטת כב' השופטת ולהותיר על כנה את ההחלטה בדבר מעצר בפקוח אלקטרוני.

לא נעלם מעני כי העברות שמייחסות למשיב חמורות ובמיוחד יש לזכור שעסוקין בשני אירועים שונים שבכל אחד מהם הופעלה אלימות ממשמעותית נתענת לפני המתлонנת, בהפרש של שלושה שבועות. בנוסף, בתסקירות מצוין כי המשיב מתקשה לאורך השנים לשלוט בכוחות האגו שלו והדבר הביא להתפרצויות כעס ואלימות בעבר - ויש אף משקל של ממש לעבר הפלילי של המשיב שככל עבירה אלימות לפני אותה מתلونנת משנה 2008 וUBEIRA שוד משנת 2009.

למרות זאת, במקרים המיוחדים של מקרה זה, לאור ההתפתחויות שהתרחשו בניהול התקן הפלילי ותיק המעצר, מצאתי שלא לשנות מההחלטה.

באשר לרף המ██נות - בתסקיר מצוין, כי לשיטת קצין המבחן, יש רמת מ██נות גבוהה, אך גם מצוין כי המשפט עושה שימושים לשלווט בנסיבותיו, כי הוא לא מעוניין לחדש את הקשר עם המתלוננת (כך שאין עסקיןimenti במילוי תפקידו של המשר קיומם הקשר), כי השניים החליטו הידידות על פרידה, וכי בתקופה שקדמה למועד הtrial הוא עבר טיפול אשר סיעע לו לממן את התוצאות ולשלוט על עצמו ללא התנהלות אלימה, וכי הוא עובד בעבודה מסודרת מזה שנתיים, וכי הוא השתחרר ממעצר בשנת 2012 לאחר שעבר במסגרת המאסר הליך של טיפול בתחום האלים, שלווה בנסיבות גמילה מALKOHOL, וכי מאז שנת 2012 אין כל הסתמכות בפליליים וכי המתלוננת מאשר כי ממועד השחרור בשנת 2012 ועד האירועים נשוא כתב האישום - במשך שלוש שנים לא הייתה כל אלימות כלפיו.

בהקשר זה יש עוד לתת משקל, לכך שהמתלוננת עצמה קיימה שיחה עם קצינת המבחן ואישרה שמאז שחרורו של המשפט הוא הפסיק את התנהלותו האלים ושמיר על עצמו מעורבות בפליליים. היא הסבירה שכונתה להיפרד ממנו בשל אי הסכמאות עקרוניות בין שניהם וכי היא אינה מעוניינת לחזור לחיים משותפים אך גם אינה חששת ממנו. המתלוננת אף מסרה כי היא הגיעה לתחנת המשטרה על מנת לבקש ולבטל את התלוונה בשל תחושתה שהיא הגזימה בתיאור הדברים. כפי שכתבתי בהחלטות קודמות בעניינים של נאים אחרים, וכפי שכתבה אף כב' השופטת קמא, העובדה שהמתלוננת בעירויות אלימות במשפחה מבקשת לבטל את התלוונה אינה מלמדת על כך שהדברים לא היו, אלא לעיתים, על אינטרסים או לחצים שהופעלו בכל הנוגע להמשר הבירור המשפטי, אך במקרה הנוכחי חשוב לראות כי המתלוננת לא טענה כי לא היו דברים מעולם - אלא שלטענה היא הגזימה בעדות שמסרה במשטרה ובאופן שבו תיארה את הדברים (ובקשר זה יתכן ועמדתה כיום קרוביה יותר לגרסת הנאשם). בכלל אוףן, היא אינה טוענת שהדברים לא התרחשו אך מוסרת חד משמעות שהוא לא חשש מפני המשפט - וכך יש משקל.

עוד יוער בהקשר זה כי קצינת המבחן מצינית שהוא לא התרשמה שיש פחד או חשש מצד המתלוננת, אך היא מעריכה שקיימת אצל המתלוננת הכהשה באשר לתוכנות שעוללה להיות מצד המשפט אם ישוחרר, אלא שאינני בטוחה שיש בסיס לקיומה זו, באשר להכהשה, לאחר שקוראים את הדברים שמסרה המתלוננת במשטרה ובאזור קצינת המבחן.

בכל אוףן, אם נסכם את הדברים, ככל שעסוקין ברף המ██נות - אז' שהמדובר במסוכנות נקודתית כלפי המתלוננת ולשיטתי ניתן לאין אותה בדרך של פיקוח אלקטרוני כפי שקבעה כב' השופטת.

באשר למקום שבו אמרו שהות המשפט במכשיר בפקוח אלקטרוני - מדובר במכשיר שימושי ממוקם מוגRIA של המתלוננת (קריית אתה למול חדרה), כך שבמידה והמשפט יצא ממקום המשפט ויחל בנסעה אל עבר המתלוננת על מנת לפגוש אותה ולהרעד לה - יהא על המפקחות להודיע מידית למשטרה והפיקוח האלקטרוני יתריע על כך - ונitin יהא למנוע מפגש שכזה.

נתון נסף רלבנטי מתייחס לנסיונות השיקום מצד המשפט במהלך שהותו במהלך עד שנת 2012, כאשר לכורה הייתה הטבה משמעותית בדרכי חייו, עד להתרצות האחונה בשני האירועים נשוא כתב האישום.

באשר למפקחות - על פניו אכן מתעורר ספק באשר ליכולתן, בשל גיל הצעיר יחסית, אך כב' השופטת שמעה את

חקירתן והתרשמה מהן באופן אישי ואף שירות המבחן מצא שהן מבינות את מטלון, אין חששות מפני המשיב, נשים עצמאיות ומכונת לקחת על עצמן את המטלה. בתסaurus הובע חssh בכל הנוגע לכולתן לשימם גבולהות למשיב - אך כיוון שהגבולהות הרלבנטיים הם בעיקר הישארותו במקום המעצר ואי יציאתו החוצה - המעצר בפיקוח אלקטרוני מהויה מענה הולם, ומשלים. כבוד השופטת קמא אף הסבירה כיצד שני הנדבכים משלימים האחד את השני, וכן גם מצוים הנימוקים המיוחדים שנרשמו לגבי כך שלא התבקש תסaurus נוסף כאשר על הפרק עמד המעצר בפיקוח אלקטרוני אשר משומם מה לא נבחן באופן עמוק על ידי שירות המבחן למטרות שהם התבקשו להתייחס לכך). ודוק. אין עסקין במאבו לא הוכן תסaurus כלל. עסקין במצב בו יש תסaurus מפורט ומדויק אשר במסגרתו אף רואינו שתי המפקחות והמתלוונת, אשר המלצתו "שלילית", ככל שעסקין במעצר בית. יתכן ولو הייתה התייחסות גם למעצר בפיקוח אלקטרוני ההמליצה עדין הייתה שלילית ויתכן שחויבית, אך בנסיבות - לכבוד השופטת היו נתונים מספקים לבחון את האפשרויות הקיימות, על בסיס התסaurus שהוכן (ואין צורך לחזור על הפסיקה בקשר לכך ששיקול הדעת הסופי הינו של בית המשפט).

אין ספק כי ההתנהלות בתיק זה אינה שגרתית. מצאתו שלא לבחון את המקרה כפי שמציעה המדינה, דהיינו - שהיתה הצדקה מוחלטת למעצר בפועל עד תום ההליכים ורק בשל האיכון בהקראה - "התהפהה הקערה". מצאתו שמן הראי לבחון את מכלול הנתונים (כולל המעצר הלא-חוקי), בהתעלם מהעובדה שהיא כמה החלותות שונות בעבר - ולשקל אם התוצאה הסופית של כבוד השופטת קמא מחיבת התערבות. כפי שציינתי, במקרה מעורר לבטים ובhiveitsים רבים "גבולי", אך החלטתי שלא להתערב בהחלטה - ولكن, יש לקיים את ההחלטה מיום 18.10.2015.

ניתנה היום, ח' חשוון תשע"ז, 21 אוקטובר 2015, במעמד
הצדדים.